

Geloof u in het lot?

Ooit, nadat ik bij meester Benedict in de leer was gegaan, had ik hem dat gevraagd. Hij roerde in zijn soep en zijn lepel tikte tegen de kom. ‘Een interessante vraag. Hoe kom je daar zo bij?’

‘Nou,’ zei ik, ‘in het boek over astronomie dat ik van u moet lezen, staat dat het universum een soort klok is. Dat alles verloopt volgens een vooropgezet plan.’

‘Dat is ook zo.’

‘Maar we hebben toch ook een vrije wil? Ik bedoel: we bepalen zelf wat we doen.’

‘Zeer zeker,’ zei hij.

‘Maar... hoe kan dat allebei waar zijn?’ vroeg ik. ‘Als we een vrije wil hebben, hoe kan er dan ook een vooropgezet plan zijn? Dan kun je toch iets doen wat de loop van het universum verandert? En als het universum écht gewoon een soort reusachtige klok is, en wij dus alleen maar radertjes zijn die doen wat ze moeten doen, dan zijn we toch niet zelf verantwoordelijk voor onze daden? Dan is alles wat we doen voorbestemd.’

Mijn meester keek me streng aan. ‘Heeft dit iets te maken met het feit dat je het raam van de familie Beelen hebt gebroken?’

‘Eh... nee.’ Al zouden Tom en ik de komende tijd geen kasteelbelegeringen meer naspelen rond zijn huis.

‘Blijf maar even zitten dan.’

Hij liep naar boven en ik hoorde hem door de boeken in de logeerkamer rommelen. Toen hij terugkwam droeg hij zo'n hoge stapel boeken dat hij eromheen moest gluren om te zien waar hij liep. Hij zette ze op tafel en ik schoot naar voren om te voorkomen dat de toren in mijn soep viel.

'Begin maar met deze,' zei mijn meester. 'Ik hoor het wel als je klaar bent.'

Door al mijn taken duurde het een paar dagen voordat ik alle boeken had gelezen. Toen ik ze eindelijk uit had, zocht ik meester Benedict op in de werkplaats, waar hij aan een nieuw recept werkte om jicht te genezen.

'En?' vroeg hij. 'Wat denk je? Is het lot de baas, of onze vrije wil?'

Beschaamd krabde ik aan mijn hoofd. 'Ik weet het niet.'

Hij slaakte een zucht. 'Ik ook niet. Ik hoopte eigenlijk dat jij met een antwoord zou komen.'

Waarmee ik maar wil zeggen dat het een ongelooflijk moeilijke vraag is. Dus toen Tom en ik in de koets op de modderige weg naar Oxford door elkaar geschud werden, probeerde ik uit te leggen dat zelfs de grootste denkers uit de geschiedenis hun hoofd over die kwestie hadden gebroken. Dat het begrip 'aansprakelijkheid' eigenlijk heel ingewikkeld was.

Maar volgens Tom was het antwoord heel simpel: dit was allemaal mijn schuld.

➤ HOOFDSTUK 1 ➤

‘Dit is allemaal jouw schuld,’ zei Tom.

Hij sloeg zijn armen over elkaar en keek chagrijnig door het raampje van de koets. Het donkere landschap achter het gordijn was bespikkeld met de lampen van boerderijen in de verte.

‘Maar ik heb niets gedaan,’ zei ik.

‘Dus jij denkt dat we hier vanwege mij zitten?’

‘Nee, ik...’

‘Ik ben niet degene die perenbomen in brand steekt,’ zei Tom.

‘Dat was per ongeluk.’

‘Ik ben niet degene die zegt: “Hé, laten we deze pompoenen midden op straat opblazen.”’

‘Dat was een experiment,’ wierp ik tegen. ‘En het was maar één pompoen. Die andere waren kalebassen. En wat heeft dat ermee te maken?’

‘Misschien heb je wel een heel belangrijke pompoen vernield.’

‘Hoe kan een pompoen nou belangrijk zijn?’

‘Misschien was het een prijspompoen,’ zei Tom. ‘Misschien was het de pompoen van Engeland, die mee ging doen aan de Internationale Pompoenententoonstelling. In Schotland.’

‘Nu zet je gewoon maar wat willekeurige woorden achter elkaar.’

‘O ja? Verklaar dit dan eens.’ Hij greep de... uitnodiging, of hoe je het dan ook wilde noemen, die op de vloer van de koets was gevallen en stak me die toe. ‘Verklaar!’

Dat was nu juist het probleem. Ik kón het niet verklaren. Dit was voor mij ook één grote verrassing.

Gisterochtend hadden Tom en ik in mijn apotheek aan het middageten gezeten toen er een zware vuist op de deur had gebonkt. Zodra ik opendeed keek ik recht in het gezicht van een soldaat van de koning, met het koninklijke wapen op zijn wapenkleed. Achter hem stond een koets op straat, waarnaast nog een soldaat stond te wachten.

‘Christopher Rooy?’ vroeg de soldaat. Toen ik knikte gaf hij me een brief. Ik staarde er verdwaasd naar. Toen ik de brief las, begreep ik er nog minder van.

*Christopher:
Haal Thomas Beelen en stap in de koets.
Asper*

Baron Richard Asper, de adjudant van de koning, was de persoonlijke beschermer van Zijne Majesteit, Charles II. Ik keek de soldaat achterdochtig aan. ‘Zitten we in de problemen?’

Hij haalde zijn schouders op. ‘Ik heb alleen opdracht om jullie naar Oxford te brengen.’

Oxford? Daar verbleef het hof van de koning momenteel. ‘Worden we gearresteerd?’

De man tikte ongeduldig met zijn voet. ‘Nog niet.’

En daarom reden Tom en ik nu hotsend en botsend achter in deze koets over het platteland. Nadat we een nacht onder bewaking in een herberg hadden doorgebracht, was Tom ervan overtuigd dat we onze ondergang tegemoet gingen.

‘We eindigen in de kerkers,’ jammerde hij.

‘We eindigen niet in de kerkers,’ zei ik, al was ik daar niet helemaal zeker van.

‘Weet je wat er gebeurt in een kerker? Daar is geen eten. Daar verhónger je.’

‘We zijn niet eens in de boeien geslagen.’

Toms onderlip trilde. ‘Je krijgt maar één homp brood, één keer per avond. En niet van dat lekkere brood, hè, met maanzaadjes en misschien een snufje kaneel. Nee. Het is hard brood. Hard brood voor een hard bestaan.’

Echt iets voor een bakkerszoon om commentaar te leveren op het brood in de gevangenis. Toch wilde ik dat hij zijn mond hield. Hoe meer hij zei, hoe realistischer het idee dat we achter slot en grendel zouden wegwijnen in mijn gedachten werd. Ik probeerde zijn zorgen van me af te zetten en te bedenken waarom lord Asper ons zou laten komen.

Ik had maar twee keer contact gehad met de adjudant van de koning sinds we het complot tegen de stad op het hoogtepunt van de pest hadden verijdeld. De eerste keer was nadat magistraat Alderborn lord Asper had verteld wat er was gebeurd. Hij had me een brief gestuurd en om mijn versie van de gebeurtenissen gevraagd. De tweede keer was toen hij zoals beloofd een baan voor Sally had gevonden.

In zijn korte bericht – typisch lord Asper – had hij me gedeeld dat hij een betrekking voor haar had gevonden als kamermeisje van lady Pemberton en dat hij een koets had gestuurd om haar op te halen. Aangezien de barones bij het koninklijk hof verbleef, dat Londen ontvlucht was na de uitbraak van de pest, had Sally in september met gemengde gevoelens afscheid van ons genomen. Na haar vertrek had ik haar elke week een brief geschreven, maar ik had niets teruggehoord. Dat

was niet gek – ze verdiende waarschijnlijk niet genoeg om de post te kunnen betalen – maar door het bericht van lord Asper vroeg ik me af of ze misschien in moeilijkheden zat.

De koets minderde vaart. Door het raam zagen Tom en ik dat we de weg naar Oxford verlieten en afsloegen naar het noorden. Kennelijk gingen we toch niet naar de stad. We reden om de stad heen en de koets zwoegde door diepe geulen in de modder tot onze koetsier een landgoed op reed.

Langs de oprijlaan stonden eiken en de koperen herfstbladeren kleurden oranjebruin door de fakkels die ertussen waren gezet. Onze paarden, die wolkjes uitbliezen in de koude novemberavond, trokken ons naar het landhuis boven op de heuvel. Achter de ramen gloeiden lantaarns die hun licht over de nevel in de vrieskou lieten schijnen.

Dit was geen gevangenis. En wat de reden voor onze aanwezigheid ook was, we waren hier niet alleen. Er stonden tientallen andere koetsen op het gazon; ze pletten het gras onder hun modderige wielen terwijl de koetsiers rondlummelden om de tijd te doden.

Ons eigen rijtuig kwam tot stilstand voor het landhuis, waar een man in een livrei ons uit de koets begeleidde. De soldaten van de koning duwden ons de trap op en grote dubbele deuren door. Boven de ingang was een wapen in het steen gebeiteld: gekruiste hellebaarden voor een schild met een gewei erop.

Waar we ook waren: het was een verbluffende plek. Alleen al de entree was zo groot als mijn hele huis. Een marmeren trap boog zich vanuit het midden van de hal naar de bovenverdiepingen. Er stonden twee bedienden te wachten, in dezelfde livreien als het personeel bij de stuk of vijf gangen naar de verschillende vleugels van het landhuis. Van ergens

verderop in het gebouw klonk geroezemoes en flarden muziek.

‘Jullie zijn laat.’

Lord Asper beende de hal in, gekleed in dure zwarte zijde. Hij droeg een lapje over zijn linkeroog en een handschoen om zijn driefingerige rechterhand; verwondingen die hij had opgelopen tijdens een gevecht met de mannen die eerder dit jaar mijn meester hadden vermoord. Er hing geen zwaard aan zijn zij, maar zijn pistool met parelmoeren kolf was in zijn riem gestoken.

‘Mijn excuses, generaal,’ zei de soldaat die ons begeleidde. ‘De wegen zijn een modderpoel met deze regen.’

Lord Asper gromde en keek naar ons. ‘We moeten jullie snel opkalfateren.’ Hij gebaarde naar de bedienden op de trap.

‘Meneer?’ Ik keek even naar Tom, die inmiddels bijna flauwviel van de spanning. ‘Zitten we in de problemen?’

Lord Asper trok een wenkbrauw op. ‘Hebben jullie iets misdaan?’

‘Eh... nee?’

‘Dan hangt het ervan af hoe deze avond verloopt.’

‘Deze avond?’

‘Ja,’ zei lord Asper. ‘De koning wil jullie spreken.’

❖ HOOFDSTUK 2 ❖

Ik stikte bijna. ‘De koning?’

‘De koning,’ antwoordde lord Asper.

‘Welke koning?’ stootte Tom uit.

‘Jullie koning.’

‘Onze koning? De man die op de munten staat?’

Lord Asper deed zijn ogen dicht en slaakte een zucht. ‘Breng ze naar boven,’ zei hij tegen de bedienden.

Voordat de mannen ons konden meenemen kwam onze koetsier de hal in met een metalen kooitje. Daar stapte een nogal mollige vogel in rond, met peper-en-zoutkleurige vleugels die langs de tralies ritselden.

Lord Asper trok een verbaasd gezicht. ‘Wat is dat?’

De soldaat bestudeerde de kooi. ‘Een duif, toch?’

Lord Asper klemde zijn lippen op elkaar. ‘Ik weet dat het een duif is. Ik vraag wat ik ermee moet.’

‘Ze... ze is van mij, meneer,’ zei ik, nog steeds beduusd. De kóning? ‘Dat is Bridget.’

Bridget stak haar kopje door de kooi en koerde naar hem.

‘Waarom zou je... laat ook maar. Ik wil het niet weten. Vooruit, fatsoeneer die twee,’ zei hij tegen de bedienden, en toen liep hij weg in de richting van de muziek.

Een van de bedienden tilde Bridgets kooi op. ‘Deze kant op, heren, alstublieft.’

Met pijn in mijn buik volgde ik hem de trap op. We gingen de koning ontmoeten.

Tom greep mijn mouw en keek banger dan ooit. ‘Je moet me hier weghalen,’ zei hij.

‘En hoe zou ik dat voor elkaar moeten krijgen?’

‘Het móét. Ik kan de koning niet onder ogen komen, Christopher. Echt niet.’ Toms stem sloeg over. ‘Ik ben bakker. Wat moet ik tegen hem zeggen? “Goedenavond, Majesteit. Houdt u van bolletjes?”’

Ineens drong het tot me door dat ik ook geen idee had wat ik tegen hem zou moeten zeggen. Waarom moest lord Asper toch altijd zo raadselachtig doen? Wat deden we hier eigenlijk?

Op de eerste verdieping werden we van elkaar gescheiden. Tom keek beschuldigend naar me om toen een van de mannen hem meevoerde door de gang. ‘Dit is allemaal jouw schuld.’

Bodwin, de bediende die mij begeleidde, bracht me naar een overdadig ingerichte slaapkamer in de tegenoverliggende vleugel. Hij hield Bridgets kooi omhoog. ‘Moet er nog iets met de vogel gebeuren, meneer?’

Zijn vraag haalde me uit mijn gepieker. ‘Hè? O. Nee. Ze is gewoon... van mij. Lord Asper had niet gezegd hoelang ik weg zou blijven en thuis was er niemand om voor haar te zorgen.’

‘Natuurlijk, meneer. Ik zal haar laten verzorgen. Ondertussen zal ik u helpen met wassen.’

Ik vond niet dat ik hulp nodig had – ik waste mezelf al jaren zonder problemen – maar omdat ik nog steeds een beetje verdwaasd was, protesteerde ik niet. Ik liep achter hem aan naar een aangrenzende kamer, waar een meisje een emmer heet water in een dampende kuip goot. Bodwin bleef staan terwijl ik me uitkleedde en begon toen het stof van mijn lijf te schrobben.

Terug in mijn kamer was mijn oude kloffie verdwenen en zag

ik nieuwe kleren op het bed. De kniebroek, de kousen en het hemd die hier voor me klaarlagen waren van een veel betere kwaliteit dan ik ooit had gedragen, met een half-baaien, half-zijden hemelsblauw vest en een zacht, wollen wambuis. De leren schoenen waren zo glanzend gepoetst dat ik mijn gezicht kon zien op de neuzen. Kleren voor een koning – letterlijk.

Zodra ik aangekleed was, bracht Bodwin me haastig weer naar de hal. Ik was er nog steeds niet helemaal bij met mijn hoofd en toen ik de hoek om ging botste ik tegen een man op die naast een van de deuren met waterige oogjes een bronzen borstbeeld van een man met een pruik stond te bestuderen. De man wankelde terwijl hij naar het beeld tuurde en er bungelde een fles wijn tussen zijn vingers.

‘Neemt u me niet kwalijk,’ zei hij met dubbele tong.

Bodwin kuchte. ‘Meneer Glover.’

‘Een ogenblikje,’ zei Glover. ‘Ik probeer te bedenken wie dit is.’

Bodwin kuchte opnieuw, harder deze keer. ‘Meneer Glóver. Men staat beneden op u te wachten.’

‘De volgende ronde wijn wordt al gede... gedecanteerd,’ hikte hij. ‘Wie’s dat? Nieuwe jongen?’

Bodwin keek diep verontwaardigd. ‘Dit is een van de gasten van de koning.’

‘O. Neemt u me niet kwalijk, jonheer. John Glover, de keldermeester van mevrouw, tot uw dienst.’ Hij boog en morste wijn op zijn schoenen.

‘Meneer Glóver. Meneer Skipwit heeft u gewaarschuwd.’

‘Ik moet de wijn toch voorproeven, meneer. Stel dat hij vergiftigd is?’ Hij boerde. ‘Pardon.’

‘Meneer...’